

ΚΕΡΚΙΝΗ: Η ΜΑΓΙΚΗ ΛΙΜΝΗ

Ένας από τους σημαντικότερους υγρότοπους της Ευρώπης, με μοναδικής αξίας βιοποικιλότητα. Είναι η πιο εύκολα προσβάσιμη περιοχή στην Ελλάδα για παρατήρηση της ορνιθοπανίδας και σημαντικός προορισμός εναλλακτικού τουρισμού, μόλις μία ώρα οδικώς από το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης.

Magical Lake Kerkini

One of the most important wetlands in Europe, Lake Kerkini offers invaluable biodiversity and is one of Greece's most accessible birdwatching destinations. It ranks as a key alternative tourist attraction and is just a one-hour drive from Thessaloniki Airport.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΩΤΗ ΒΑΛΛΑΤΟ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΟΦΙΚΙΤΗΣ
/ BY FOTIS VALLATOS, PHOTOS: CONSTANTINOS SOFIKITIS

Ένα τοπίο κινηματογραφικής ομορφιάς (στον πυθμένα της Κερκίνης είχε στήσει το 2001 ο Θεόδωρος Αγγελόπουλος ένα μακεδονίτικο χωριό για τις ανάγκες των γυρισμάτων της ταινίας «Το λιβάδι που δακρύζει»), με χιλιάδες πουλιά που κυνηγούν το θήραμά τους στη λίμνη ή κάνουν χαμηλές πτήσεις, βουβάλια που επιστρέφουν στους στάβλους τους κατά το ηλιοβασίλεμα, άλογα που τρέχουν αμέριμνα και ψαράδες με παραδοσιακές πλάβες. Γύρω από αυτόν τον μικρόκοσμο περιστρέφεται ένα ολόκληρο σύμπαν από ορκισμένους φυσιολάτρες και παρατηρητές πτηνών από όλο τον πλανήτη. Το πιο συγκλονιστικό με αυτή τη λίμνη είναι οι μεταστροφές της, ο τρόπος που αλλάζει συνεχώς η γεωγραφία της (λόγω της αυξομείωσης της στάθμης), αποκαλύπτοντας κάθε φορά μια άλλη εκδοχή της. Σας συνιστούμε να την επισκεφτείτε σε διάφορες φάσεις της, καθώς καθεμία από αυτές έχει τη δική της γοητεία.

Η Κερκίνη με τη σημερινή της μορφή είναι μια τεχνητή λίμνη, που δημιουργήθηκε το 1932 με την κατασκευή φράγματος στον ποταμό Στρυμόνα, σε ένα σημείο όπου υπήρχαν έλη και λίμνες (και φιλοξενούσε από τότε πληθυσμούς πουλιών). Με την πάροδο των χρόνων εξελίχθηκε σε έναν από τους δημοφιλέστερους σταθμούς αποδημητικών πουλιών στην

A PLACE of cinematic beauty - in 2001, director Theo Angelopoulos built an entire, if temporary, Macedonian village here as a set for his film *The Weeping Meadow* - Lake Kerkini offers amazing images: thousands of birds flying low over the lake in search of food, water buffaloes trudging back to their stables at sunset, horses running tirelessly, and fishermen on the traditional lake boats that are known locally as *plaves*. An entire world of dedicated nature lovers and birdwatchers from all over the planet revolves around this microcosm. The most amazing thing about this lake is the continual change of scenery that takes place as fluctuating water levels unveil different versions of the same landscape. In fact, it's a good idea to visit the lake more than once, as each season of the year holds its own unique charm.

Lake Kerkini, in its present-day form, is an artificial lake that was created in 1932 following the construction of a dam on the Strymonas River, at a point where swamps and smaller lakes had already formed a habitat for bird populations. Over the years, it developed into one of the Europe's most popular stops for migratory birds as well as a wetland of international significance, thanks to its abundant flora and fauna. Over 300 bird species, at least 1,300 plant species - some of these rare or indigenous - 32 fish species, and Greece's largest water buffalo population can be found in **Lake Kerkini National Park**. The lake is

Φοινικόπτερα (φλαμίνγκο) και πάπιες στη λίμνη. Σε όλο το Εθνικό Πάρκο υπάρχουν περισσότερα από 300 είδη πουλιών. / Flamingos and ducks on the lake. Over 300 bird species can be found in Lake Kerkini National Park.

Τον χειμώνα, το φράγμα είναι ανοικτό και η στάθμη πέφτει, αποκαλύπτοντας μεγάλα λιβάδια. / In the winter, the floodgates of the dam are opened and the water level drops to reveal large valleys.

Βουβάλια στην ανατολική όχθη, μεταξύ Μεγαλοχωρίου και Λιμνοχωρίου / Water buffalo on the eastern shore between Megalochori and Limnochori

Αργυροπελεκάνοι στη λίμνη
/ Dalmatian pelicans in the lake

Καζάν ντιπί στο
ζαχαροπλαστέιο
της Πασχαλίας
Μυρόβαλη, στα
Χρυσοχώραφα
/ Kazan dipi
at Paschalia
Myrovali's
patisserie in
Chrysochorafa

Χωράφι με ηλιοτρόπια
/ A field of sunflowers

Ευρώπη και σε διεθνούς σημασίας υδροβιότοπο, με πολλά είδη χλωρίδας και πανίδας. Σε όλο το **Εθνικό Πάρκο** υπάρχουν περισσότερα από 300 είδη πουλιών, τουλάχιστον 1.300 είδη φυτών (ορισμένα από τα οποία είναι σπάνια ή ενδημικά), 32 είδη ψαριών και ο μεγαλύτερος πληθυσμός βουβαλιών στην Ελλάδα. Η λίμνη περιβάλλεται από δύο όμορφα βουνά, το όρος Μπέλες με υψόμετρο 2.031 μ., το οποίο αποτελεί και το φυσικό σύνορο Ελλάδας και Βουλγαρίας, και το Μαυροβούνι με υψόμετρο 1.179 μ.

Η στάθμη της λίμνης δεν μένει σταθερή. Τον χειμώνα, το φράγμα είναι ανοιχτό και η στάθμη πέφτει, αποκαλύπτοντας μεγάλα λιβάδια. Από την άνοιξη και μετά (όταν το φράγμα κλείνει για να καλύψει τις ανάγκες ύδρευσης του κάμπου), η λίμνη πλημμυρίζει, σκεπάζει τις ρίζες του παραποτάμιου δάσους από ιτιές και αποτελεί έναν σημαντικότερο χώρο αναπαραγωγής και φωλιασμού έντεκα ειδών πουλιών – ερωδιού, κορμοράνοι, λαγγόνες κ.ά.

Ιδανικό ορμητήριο για την εξερεύνηση της περιοχής είναι το χωριό **Λιθότοπος**, δίπλα στο φράγμα, που προσφέρει συναρπαστική θέα στη λίμνη, ενώ αποτελεί και μια εξαιρετική τοποθεσία (ιδιαίτερα τον χειμώνα) για παρατήρηση της ορνιθοπανίδας. Είναι πολύ πιθανό να δείτε τους πελεκάνους να πλησιάζουν τους ψαράδες, οι οποίοι τους ταΐζουν.

Από εκεί, πρώτη στάση στο χωριό **Κερκίνη**, για να επισκεφτείτε τον **Φορέα Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης** (τηλ.

flanked by two impressive mountains, Belles, which, at 2,031 metres, forms a natural border between Greece and Bulgaria, and Mavrovouni, whose summit stands at 1,179 metres.

The lake's water level is not consistent. In the winter, the dam's floodgates are opened and the level drops to reveal large meadows. From spring onwards, when the floodgates are closed to cover flatland irrigation needs, the lake swells, rising over the roots of the riverine willow woodland and providing an important breeding and nesting ground for eleven bird species, including herons, cormorants and pygmy cormorants.

An ideal starting point for exploring the region, the village of **Lithotopos**, located next to the dam, offers a sensational view of the lake and is an exceptional birdwatching location, especially in the winter. It's not uncommon to see pelicans approach fishermen, who feed them.

From Lithotopos, make a first stop at the village of **Kerkini** and visit the **Kerkini Lake Management Body** (tel. 23270-28.004) for information on the National Park, including routes that may be taken, depending on the season, as well as details of organised activities such as trekking, horse riding, cycling trips and - for less accessible mountainous areas - jeep excursions. Traditional lake boats, departing from the village harbour, are the best way to explore the lake and observe the rich avifauna, approaching birds at a safe distance. At Kerkini, **Farma Papadopoulos** is one of three local producers of buffalo meat products such as kavourmas (cured meat) and sausages. The second of these producers, **Farma Boras**, located in the next village, Livadia, offers

Ο ποταμός Στρυμόνας συναντά τη λίμνη.
/ The Strymonas River feeds into the lake.

Οι Καταράκτες
Ζεστών Νερών
κοντά στο
Σιδηρόκαστρο /
The manmade
Hot Springs
Waterfall near
Sidirokastro

Ο καλλιτέχνης Πέτρος Κοσμίδης
στο ατελιέ του στη Βυρώνεια
/ Artist Petros Kosmidis
in his home studio in Vyroneia

Το Ιερό
Ησυχαστήριο
του Τιμίου
Προδρόμου
στο Ακριτοχώρι
/ The Timiou
Prodromou
Convent near
Akritochori

Η ταβέρνα Όαση στο Νέο Πετρίτσι
/ The taverna Oasi in Néo Petritsi

23270-28.004) και να ενημερωθείτε για το Εθνικό Πάρκο και τις διαδρομές που μπορείτε να ακολουθήσετε ανάλογα με την εποχή, καθώς και για να πάρετε πληροφορίες για τις οργανωμένες δραστηριότητες (πεζοπορίες, περιηγήσεις με άλογα, διαδρομές με ποδήλατο ή με τζιπ για πιο δύσβατα ορεινά σημεία). Από το λιμάνι του χωριού ξεκινούν και οι παραδοσιακές βάρκες (πλάβες), που αποτελούν τον καλύτερο τρόπο για να εξερευνήσετε τη λίμνη, να έρθετε σε ασφαλή απόσταση από τα πουλιά και να παρατηρήσετε την πλούσια орnιθοπανίδα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Στην Κερκίνη βρίσκεται και η **Φάρμα Παπαδόπουλου**, ένα από τα τρία εργαστήρια απ' όπου μπορεί κανείς να προμηθευτεί προϊόντα βουβαλιού (καβουρμά, λουκάνικα κ.ά.), ενώ στο διπλανό χωριό Λιβαδιά βρίσκεται το δεύτερο εξ αυτών, η **Φάρμα Μπόρα**, με εξαιρετική καπνιστή βουβαλίσινα μπριζόλα και υπέροχο, φινό καβουρμά. Στη Λιβαδιά βρίσκεται και το ζαχαροπλαστείο του **Αγλάτη**, για αυθεντικό (με βουβαλίσιο γάλα) καζάν ντιπί. Επόμενο χωριό η Ροδόπολη –το εμπορικό κέντρο της περιοχής– για εξαιρετικής ποιότητας προϊόντα (καβουρμά, σαλάμι, καπνιστό κ.λπ.) με βάση το βουβαλίσιο κρέας από το κρεοπωλείο **Χασαπάκι**.

Συνέχεια για τα Κάτω Πορόια και από εκεί για τη Μακρυνίτσα, ένα μικρό χωριό στους πρόποδες του Μπέλες, όπου βρίσκεται η ταβέρνα **Εβόρα** (τηλ. 23270-23.395), ένα μεγάλο πετρόκτιστο κτίριο με ξύλινη σκεπή και πανοραμική θέα στη λίμνη. Η ιδιοκτήτρια και δεινή μαγείρισσα Ουρανία Παπαδοπούλου δημιουργεί πιάτα από συνταγές επικεντρωμένες στο βουβαλίσιο κρέας (όπως το βουβάλι κοκκινιστό στον ξυλόφουρνο), εμπλουτίζοντάς τα με συνταγές από τον Πόντο (όπως το εξαιρετικό περέκ, η ποντιακή τυρόπιτα).

Επόμενος σταθμός το «πνιγμένο» στο πράσινο χωριό Άνω Πορόια, με λίγα εναπομείναντα σπίτια μακεδονίτικης αρχιτεκτονικής, στενά σοκάκια που ενώνουν τους δύο μαχαλάδες (του Αγίου Γεωργίου και του Αγίου Δημητρίου) και μια ωραία πλατεία με ψηλά πλατάνια. Από το **Παντοπωλείο** μπορείτε να προμηθευτείτε τοπικά προϊόντα του νομού Σερρών (από βουβαλίσιο καβουρμά μέχρι τους περίφημους ακανέδες Λαϊλιά Σερρών), ενώ διαθέτει και ένα καλαίσθητο καφέ. Στο ίδιο χωριό υπάρχει και μία από τις πιο δραστήριες και αξιόλογες οικοτεχνίες του νομού, το εργαστήριο παραδοσιακών ζυμαρικών της **Γεωργίας Ανδρεάδου**. Παράγει σε μικρές ποσότητες υψηλής ποιότητας ζυμαρικά και τραχανά (με πελάτες σημαντικά εστιατόρια και ξενοδοχεία της Αθήνας) με βουβαλίσιο γάλα δικής τους παραγωγής. Λίγο έξω από τα Άνω Πορόια βρίσκεται και η ταβέρνα **Πέστροφες** (τηλ. 23270-51.500, τον χειμώνα ανοιχτά μόνο τα Σαββατοκύριακα) της οικογένειας Θεοδωρακέλη, που διατηρεί και εκτροφείο πέστροφας εδώ και σαράντα χρόνια. Ονειρικό σκηνικό με ξύλινους πάγκους κάτω από τα θεόρατα πλατάνια και ζεστή σάλα για τον χειμώνα. Ολόφρεσκες πέστροφες, που είτε ψήνονται ολόκληρες είτε σε φιλεταρισμένη καπνιστή εκδοχή, συνοδεύει εξαιρετικής πατατοσαλάτας.

Στη συνέχεια, κατευθυνθείτε ανατολικά προς το **Μανδράκι**, το λιμάνι του οποίου είναι ένα εξαιρετικό σημείο για παρατήρηση κοπαδιών από πάπιες, χήνες, πελεκάνους και φοινικόπτερα τον χειμώνα. Από το σημείο αυτό φαίνονται και οι εξέδρες και το τεχνητό νησί αναπαραγωγής των πελεκάνων, που κατασκεύασε ο Φορέας Διαχείρισης. Ακολουθεί το

Παρατηρητής πουλιών στην ανατολική όχθη / A birdwatcher on the eastern shore

exceptional smoked water buffalo steak and superb kavourmas. Also in Livadia, the **Achlatis** patisserie produces authentic kazen dipi (a type of caramelised milk pudding) made with water buffalo milk. At the next village along the way, Rodopoli, the region's commercial centre, exceptional water buffalo meat-based products such as kavourmas, salami and smoked meat are available at the **Hasapaki** butcher shop.

Carry on for Kato Poroia and, from there, to Makrynitsa, a small village at the foot of Mt Belles, where you'll find the **Evora** taverna (tel. 23270-23.395), a small stone building with a wooden roof and a panoramic view of the lake. Its owner, Ourania Papadopoulou, a skilful cook, creates dishes focussed mainly on water buffalo meat, including water buffalo in tomato sauce, baked in a wood-fired oven. Her menu is further enriched with recipes from the Black Sea region, including perek, a cheese pie.

The next stop is Ano Poroia, a verdant village with a few remaining traditional Macedonian houses, narrow alleys connecting the two districts of Agios Georgios and Agios Dimitrios, and an elegant square featuring tall plane trees. Local products from the wider Serres region, from water buffalo kavourmas to the renowned Akanes Lailia sweets, may be found at **Pantopoleio**, a local grocery store, and the village has a charming café, too. One of the Serres prefecture's most productive and worthwhile cottage industries, run by **Georgia Andreadou**, is located here as well; it produces traditional pasta varieties and fermented cracked wheat. She supplies some of her high-quality water buffalo milk products to Athenian restaurants and hotels. Just out of town, **Pestrofes** taverna (tel. 23270-51.500), open only on weekends during winter, is run by the Theodorakelis family, who have also been operating a trout farm for more than 40 years. The taverna setting is magical. Wooden benches and tables sit under enormous plane trees while the dining area is kept warm and cosy in the winter. Fresh trout, either grilled whole or sliced and smoked, is served with fabulous potato salad. From here, head eastwards for **Mandraki**, whose harbour is

Η πολυχρηστική εξέδρα πολιτιστικών εκδηλώσεων στο δημοτικό πάρκο στο Νέο Πετρίτσι / The multi-purpose platform designed to host cultural events in the public park of Neo Petritsi

Ακριτοχώρι, κοντά στο οποίο βρίσκεται το **Ιερό Ησυχαστήριο του Τιμίου Προδρόμου**, το μεγαλοπρεπές γυναικείο μοναστήρι που θυμίζει έντονα Άγιον Όρος, αφού είναι χτισμένο στα πρότυπα της αγιορείτικης αρχιτεκτονικής της Ιεράς Μονής Ξενοφάντος και διαθέτει πανοραμική θέα στη λίμνη. Στο χωριό θα βρείτε την ταβέρνα **Ειρήνη** (τηλ. 23230-71.021) των αδελφών Γιώργου και Ειρήνης Μιχαηλίδη, μελών της Λέσχης Αρχιμαγείρων. Σάλα με ατμόσφαιρα αστικού εστιατορίου, με παλιές φωτογραφίες από το χωριό στους τοίχους – ξεχωρίζει το βουβάλι στη γάστρα με πέτουρα (χυλοπίτες).

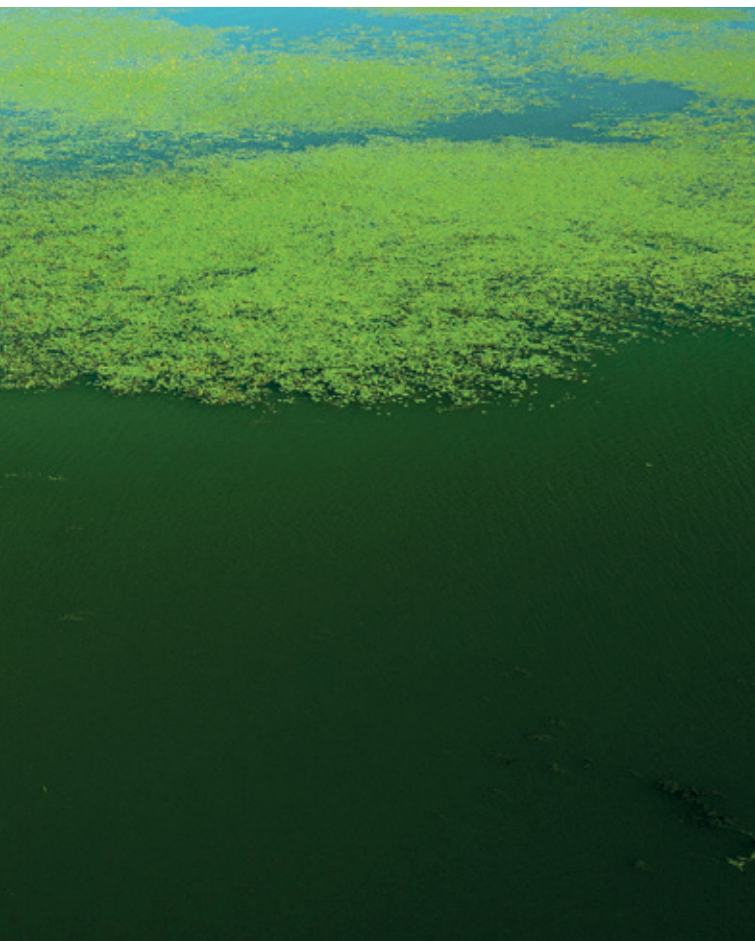
Επόμενος οικισμός η Βυρώνεια, όπου ο παλιός σιδηροδρομικός σταθμός έχει μετατραπεί στο παραδοσιακό καφενείο-μεζεδοπωλείο **Μεθοριακός Σταθμός** (τηλ. 23231-11.205), με εξαιρετικούς μεζέδες και συχνά ζωντανή μουσική. Αποτελεί το πιο εμβληματικό στέκι της λίμνης. Ο σταθμός, που έχει παύσει τη λειτουργία του από το 2005, έχει μεγάλη ιστορική σημασία, καθώς κατά τη διάρκεια του Β΄ Βαλκανικού Πολέμου (1913) αποτελούσε έδρα του στρατηγείου του ελληνικού στρατού και το σημείο όπου ο βασιλιάς Κωνσταντίνος Α΄ και ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος συνέταξαν τους όρους ειρήνης με τη Βουλγαρία, κίνηση που οδήγησε στη Συνθήκη του Βουκουρεστίου και στη λήξη του πολέμου. Δίπλα ακριβώς από τον σταθμό βρίσκεται και το **Ενυδρείο Βυρώνειας**, με είδη της ιχθυοπανίδας από τη λίμνη Κερκίνη και αντιπροσωπευτικά είδη ερπετών και αμφιβίων. Στο ίδιο χωριό έχει τη βάση της και η εταιρεία **Νομές των Βαγγέλη Ζλατίντση και Άκη Πεχλιβανίδη**, που παράγουν μονοποικιλιακά μέλια με ιδιαίτερες γεύσεις (παλιούρι, πολυκόμπι, βαμβάκι, βελανίδι, καστανιά κ.ά.) από ντόπια μελισσία. Αναζητήστε επίσης το σπίτι-ατελιέ του Πέ-

Άποψη της λίμνης από τον δρόμο κοντά στον Λιθότοπο / A view of the lake from the road near Lithotopos

Οι βάρκες αποτελούν τον καλύτερο τρόπο για να εξερευνήσετε τη λίμνη.
/ A trip on a boat is the best way to explore the lake.

an exceptional spot for observing ducks, geese, pelicans and flamingo flocks in the winter. Platforms and an artificial island developed by the Kerkini Lake Management Body for pelican breeding purposes may be seen from this point. Next up is Akritochori. The **Timiou Prodromou Convent**, located nearby, is reminiscent of Mt Athos; it was designed based on the Xenophontos Monastery. The convent offers a panoramic view of the lake. In the village, the **Irini** taverna (tel. 23230-71.021) is run by siblings Giorgos and Irini Michailidis, both members of the Hellenic Chefs' Association. The dining area has an urban restaurant feel, while old photographs of the village adorn the walls. The oven-baked water buffalo with petoura pasta is a menu highlight.

At the route's next stop, Vyronia, the old railway station has been converted into a traditional café-meze eatery named **Methoriakos Stathmos** (tel. 23231-11.205). The area's most iconic spot, it offers exceptional meze dishes and frequently hosts live music. The railway station, which ceased operating in 2005, is historically significant. During the Second Balkan War in 1913, it served as a Greek army command post, and it was where King Constantine I and Prime Minister Eleftherios Venizelos drafted the terms of a peace agreement with Bulgaria, which led to the Treaty of Bucharest that ended the war. Directly next to the station, the **Vyronia Aquarium** presents Lake Kerkini fish species, as well as reptiles and amphibians. Based in this village, **Nomes**, run by Vangelis Zlatintsis and Akis Pechlivanidis, produces single-variety special flavour honeys, including paliurus, polygonum, cotton plant, oak tree and chestnut varieties. Look for a home studio run by **Petros Kosmidis**, a self-taught artist who creates sculptures out of rock from Mt Belles as well as cubism-inspired paintings.

Continue to Neo Petritsi, a vibrant town with a population of 2,000, many cafés, including the café-patisserie **Aetovouni** and the café-bar

Οι περιηγήσεις με άλογα προσφέρουν μια μοναδική εμπειρία γνώριμης με την περιοχή.
/ Horse riding excursions offer a unique experience for those exploring the area.

Το παραλίμνιο δάσος / The lakeside forest

Οι κορυφές του όρους Μπέλες
/ The peaks of Mt Belles

τρον Κοσμίδη, αυτοδίδακτου καλλιτέχνη, ο οποίος δημιουργεί γλυπτά με πέτρες από το όρος Μπέλες και έργα ζωγραφικής, επηρεασμένος από το κίνημα του κυβισμού.

Συνέχεια για το Νέο Πετρίτσι, μια ζωντανή κωμόπολη περίπου 2.000 κατοίκων, με αρκετά καφενεία –όπως το καφέ-ζαχαροπλαστείο **Αετοβούνι** και το πιο μπαρ λογικής **Καθ' οδόν**, που διαθέτει και δανειστική βιβλιοθήκη– και μια σειρά με παραδοσιακές ταβέρνες που βρίσκονται κατά μήκος του ρέματος της Σουλτανίτσας, όλες με τραπέζια με ξύλινους πάγκους κάτω από τα πλατάνια. Ξεχωρίζει η **Όαση** (τηλ. 23230-31.330), με αγριογούρουνο στιφάδο και κοκκινιστό βουβάλι. Αξίζει να

Το καφέ Παράδοσι στο Άγκιστρο / The café Paradosi in the village of Agistro

επισκεφτείτε το δημοτικό πάρκο, όπου στις αρχές Οκτωβρίου η «Ομάδα Άμεσης Αρχιτεκτονικής Παρέμβασης», αποτελούμενη από 17 αρχιτέκτονες από 13 χώρες (όλοι απόφοιτοι από το μεταπτυχιακό τμήμα του Πανεπιστημίου του Ούμμο στη Σουηδία), κατασκεύασε μια πολυχρηστική εξέδρα που μπορεί να φιλοξενήσει από πολιτιστικές εκδηλώσεις μέχρι συνεδρίες γιόγκα, καθώς και ένα ξύλινο μπαλκόνι με θέα στο ρέμα της Σουλτανίτσας.

Από το Νέο Πετρίτσι ξεκινάει ο δρόμος (16 χλμ.) που οδηγεί στο **Οχυρό Ιστίμπεη**, ένα από τα 21 οχυρά της συνοριακής αμυντικής Γραμμής Μεταξά, που κατασκευάστηκαν την περίοδο 1936-1940. Περιλαμβάνει ένα συγκρότημα υπόγειων στοών, ενώ από το σημείο εντυπωσιακή είναι η θέα προς τις ψηλότερες κορυφές του Μπέλες και προς τη βουλγαρική ενδοχώρα.

Δεκαπέντε χιλιόμετρα ανατολικά από το Νέο Πετρίτσι βρίσκονται τα **Λουτρά Σιδηροκάστρο** (τηλ. 23230-22.422), στο δημοτικό ξενοδοχείο Πηγή. Διαθέτουν υδροθεραπευτήριο με έναν ατμοσφαιρικό παραδοσιακό ομαδικό λουτήρα, με θερμοκρασία νερού στους 40-42 βαθμούς Κελσίου, καθώς και τρεις πισίνες και 15 ατομικές μπανιέρες. Για μια έξτρα εμπειρία λουτρών κατευθυνθείτε 23 χλμ. βορειότερα, στο παραμεθόριο χωριό Άγκιστρο, όπου βρίσκεται το ξενοδοχείο **Χαμάμ** (τηλ. 23230-41.420) και δίπλα του το αυθεντικό βυζαντινό χαμάμ, που χρονολογείται γύρω στο 950 μ.Χ. και λειτουργεί όλο το 24ωρο. Διαθέτει επίσης επτά νεότερες και εξαιρετικά φροντισμένες πισίνες με υπέροχο ρετρό διάκοσμο. Στο χωριό βρίσκεται και το καλαίσθητο καφέ **Παράδοσι**, με χαρακτήρα παραδοσιακού καφενείου, τζάκι και λίγους σπιτικούς μεζέδες (κεφτεδάκια με κόκκινη σάλτσα και σούπες).

Kath'odon (which boasts a library), and a series of traditional tavernas along Soultanitsa Creek. All have wooden tables and benches under plane trees. **Oasi** (tel. 23230-31.330), a standout eatery, serves wild boar stew and water buffalo in tomato sauce. It is worth visiting the public park, where, in early October 2019, the Emergency Architecture Intervention Team – comprising 17 architects from 13 countries, all holding postgraduate degrees from Sweden's Umea University – built a multi-purpose platform designed to host anything from cultural events to yoga sessions, as well as a wooden balcony with a view of Soultanitsa Creek. A 15-km road beginning at Neo Petritsi leads to **Fort Istibey**, one of 21 fortresses along the Metaxas Line, a chain of fortifications erected

Στην ταβέρνα Εβόρα στη Μακρυνίτσα / At the taverna Evora in the village of Makrynitsa

along the Greek-Bulgarian border between 1936 and 1940 that includes a complex of underground passages. The view from here towards the peaks of Mt Belles and the interior of Bulgaria is impressive.

The **Sidirokastro Thermal Spa** (tel. 23230-22.422) is located five kilometres east of Neo Petritsi, at Hotel Pigi. This hydrotherapeutic facility features an atmospheric traditional group bath with water temperatures of between 40 and 42°C, three swimming pools and 15 personal tubs. For more spa time, head 23 km further north to the border village of Agistro and the **Hamam Hotel** (tel. 23230-41.420) with its adjacent authentic Byzantine hammam, dating back to approximately AD 950 and open around the clock. The facility also has seven newer, well-maintained pools. In the same village, **Paradosi**, an attractive traditional café, offers fireplace warmth and a small selection of homemade meze, including meatballs in tomato sauce, and soups.

A stopover is essential at **Fort Roupel** (09:00-13:00 and 17:00-20:00, from March onwards), the biggest fortification along the Metaxas Line. Its passages and hideouts are stretched across 6,100 metres. On display in the museum are small arms, military uniforms, flags, World War II maps and an impressive miniature model of a fort section. A war memorial is situated at the top of the hill. The historic Battle of the Forts, fought in April 1941, is reenacted here every year.

At Sidirokastro, head up to the **Byzantine Castle of Issari** for a panoramic view of the wider region. Then settle at **Gefyri** for coffee or tsipouro at one of the tables set between the plane trees by the Krousovititsa River. Inside, you'll find dozens of antiques, old photographs and a small stage that occasionally hosts rebetika nights. The **Michalis Tsartsidis Museum**, a history and folk museum showcasing uniforms and weapons from the Battle of the Forts, is also worthwhile. The man-made **Hot Springs Waterfall** is located just out of town.

Απαραίτητη η επίσκεψη στο **Οχυρό Ρούπελ** (09.00-13.00, και 17.00-20.00 από τον Μάρτιο και μετά), το μεγαλύτερο συγκρότημα της Γραμμής Μεταξά, με συνολικό μήκος στοών και καταφυγίων 6.100 μ. Διαθέτει μουσείο με οπλισμό, στολές, σημαίες, χάρτες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ένα εντυπωσιακό διάγραμμα τομής ενός οχυρού και ένα μνημείο πεσόντων στο ψηλότερο σημείο του λόφου. Κάθε χρόνο αναβιώνει εκεί η ιστορική **Μάχη των Οχυρών**, του Απριλίου του 1941.

Στο Σιδηρόκαστρο, ανεβείτε στο **Βυζαντινό Κάστρο Ισάρι** για πανοραμική θέα σε όλη τη γύρω περιοχή. Ύστερα, για καφέ ή τσίπουρο στο **Γεφύρι**, με τραπέζια ανάμεσα στα πλατάνια, δίπλα στα νερά του Κρουσοβίτη, και μια σάλα με δεκάδες αντίκες, παλιές φωτογραφίες και ένα πάλκο όπου κατά καιρούς φιλοξενούνται ρεμπέτικες βραδιές. Αξιόλογο και το ιστορικό-λαογραφικό **Μουσείο Μιχάλη Τσαρτσίδη** με στολές και όπλα από τη Μάχη των Οχυρών, ενώ λίγο έξω από την πόλη βρίσκονται και οι τεχνητοί **Καταρράκτες Ζεστών Νερών**.

Αξίζει επίσης η επίσκεψη στο οινοποιείο **Κτήμα Μελίδου** (τηλ. 23230-24.574), ένα «κρυμμένο μυστικό» του νομού Σερρών που έχει στήσει το ζευγάρι Ευαγγελίας Μελίδου και Δημήτρη Καραναστάση, ανασκευάζοντας τους παλιούς στάβλους της οικογένειας. Αφοπλιστική φιλοξενία και εξαιρετικά κρασιά (όπως το βραβευμένο στην έκθεση του Βερολίνου Ασύρτικο), συνοδευόμενα από τυριά και σπιτικούς μεζέδες.

Η ανατολική πλευρά της λίμνης είναι λιγότερο τουριστικά ανεπτυγμένη και αποτελεί τον πυρήνα της άγριας πανίδας, καθώς εκεί βρίσκεται το παραλίμνιο δάσος. Αξίζει μια στάση στο χωριό Χρυσοχώραφα, όπου στην ταβέρνα **Μυρόβαλης** (τηλ. 23250-51.340) η κυρία Ευαγγελία θα σας ετοιμάσει (κατόπιν παραγγελίας) μάλλον το καλύτερο πιάτο που θα βρείτε στην περιοχή: βαθιάς νοστιμιάς βουβάλι με μελιτζάνες, αλλά και σούπα από βουβάλι (επίσης δυσεύρετο πιάτο). Στο ίδιο χωριό βρίσκεται το ζαχαροπλαστείο της **Πασχαλιάς Μυρόβαλη**, με εξαιρετικό καζάν ντιπί.

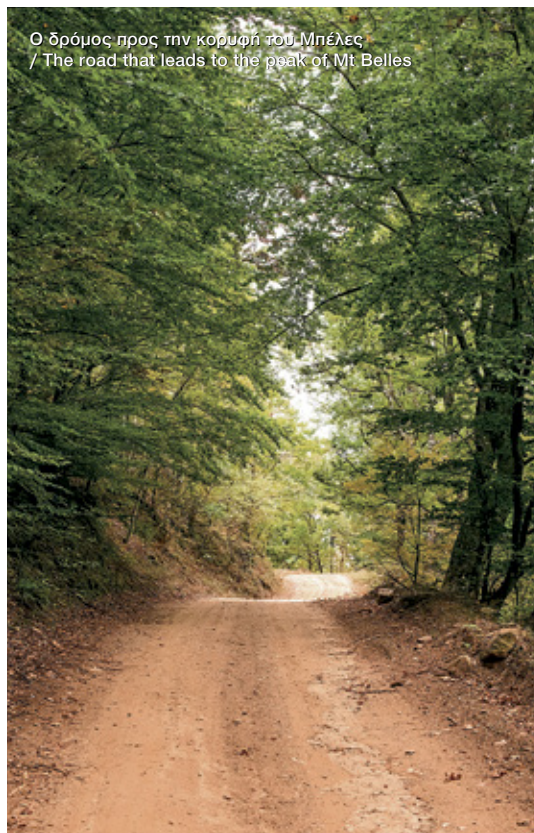
Ο Μεθοριακός Σταθμός, ο ιστορικός σταθμός της Βυρώνειας, που έχει μετατραπεί σε καφέ και μεζεδοπωλείο. / Methoriakos Stathmos, a former railway station that's been converted into a traditional café-meze eatery.

The **Melidou Winery** (tel. 23230-24.574) is something of a hidden gem in the Serres area; it was founded by Evangelia Melidou and Dimitris Karanastasis, who repurposed old family stables for this project. Expect warm hospitality and exceptional wines, including the winery's Assyrtiko, award-winner at the Berlin Wine Fair. Cheese and homemade meze varieties accompany the wines.

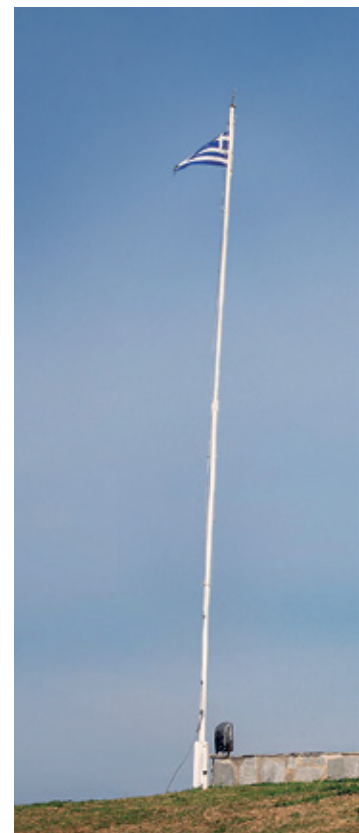
The lake's eastern side, less developed in terms of tourism, is a wild fauna haven. A lakeside forest is located there. Stop at the village of Chrysochorafa for the best food to be found in the region at **Myrovalis** taverna (tel. 23250-51.340), where Evangelia Myrovali prepares delicious dishes such as water buffalo with aubergine as well as the hard-to-find water buffalo soup. Keep an eye out, too, for **Paschalia Myrovali's** patisserie, which makes superb kazan dipi.

Ο Γεώργιος Θεοδωρακέλης, μάγειρας στην ταβέρνα Πέτροφες στα Άνω Πορόια / George Theodorakelis, the cook at the taverna Pestrofes in the village of Ano Poroia

Ο δρόμος προς την κορυφή του Μπέλες / The road that leads to the peak of Mt Belles

Νεροβούβαλοι στη μέση της λίμνης, όταν αποτραβιούνται τα νερά. / Water buffalo in the middle of the lake, when the water has retreated.

Το μνημείο στο Οχυρό Ρούπελ
/ The monument at Fort Roupeil

Το ρέμα της
Σουλτανίτσας
στο Νέο Πετρίτσι
/ Sultantitsa Creek
at Neo Petritsi

